

3η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

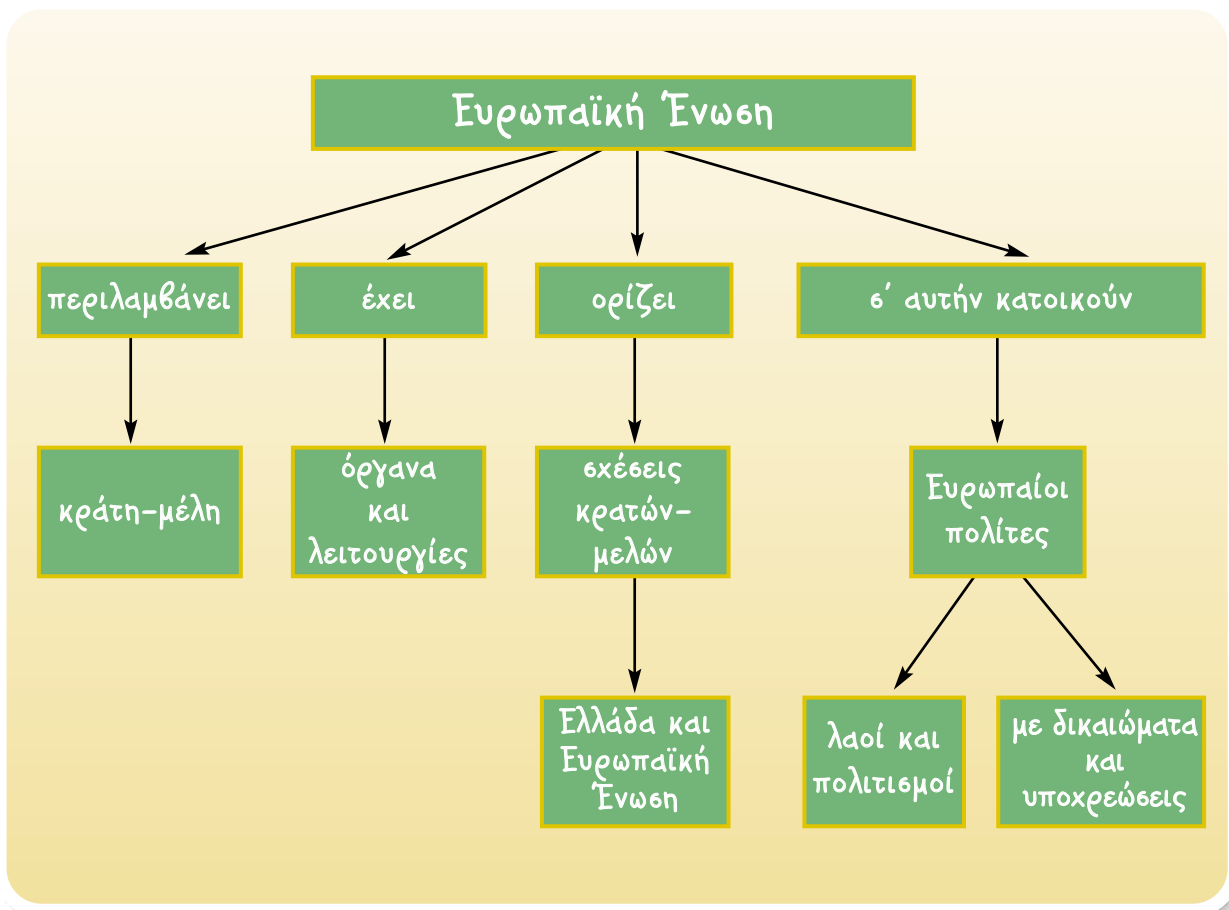
Το άτομο και η Ευρωπαϊκή Ένωση

Συζητώντας
θα μάθουμε
για τα παρακάτω
δέματα:

- α. Την Ευρωπαϊκή Ένωση
- β. Τη σχέση της Ελλάδας με την Ευρωπαϊκή Ένωση
- γ. Τους Ευρωπαίους πολίτες

Ενότητα Α΄ Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ελλάδα

Η Ευρωπαϊκή Ένωση: όργανα και λειτουργίες της

Η **Ευρωπαϊκή Ένωση** είναι μία ένωση πολλών κρατών που βρίσκονται στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Δημιουργήθηκε μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου και στην αρχή οι στόχοι της ήταν καθαρά οικονομικοί. Στη συνέχεια, όμως, η ιδέα μιας Ενωμένης Ευρώπης οδήγησε σταδιακά στη στενότερη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών στην πολιτική, τον πολιτισμό, την ασφάλεια και την ειρήνη. Με την πάροδο των χρόνων, όλο και περισσότερα κράτη εντάσσονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παιδιά ελάτε να βρούμε
και να χρωματίσουμε
τα κράτη-μέλη
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
στον χάρτη που βρήκα!

27 ΚΡΑΤΗ-ΜΕΛΗ ΤΟ 2008

BE ΒΕΛΓΙΟ
 CH ΤΣΕΧΙΚΗ
 ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 DE ΓΕΡΜΑΝΙΑ
 EE ΕΣΘΟΝΙΑ
 EL ΕΛΛΑΔΑ
 ES ΙΣΠΑΝΙΑ
 FR ΓΑΛΛΙΑ
 IE ΙΡΛΑΝΔΙΑ
 IT ΙΤΑΛΙΑ
 CY ΚΥΠΡΟΣ
 LV ΛΕΤΤΟΝΙΑ
 LU ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ
 HU ΟΥΓΓΑΡΙΑ
 MT ΜΑΛΤΑ
 NL ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ
 AT ΑΥΣΤΡΙΑ
 PL ΠΟΛΩΝΙΑ
 PT ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ
 SI ΣΛΟΒΕΝΙΑ
 SK ΣΛΟΒΑΚΙΑ
 FI ΦΙΛΑΝΔΙΑ
 SE ΣΟΥΗΔΙΑ
 UK ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ
 BG ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
 RO ΡΟΥΜΑΝΙΑ
 DN ΔΑΝΙΑ
 LT ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

Πώς καταφέρνουν όλα αυτά τα κράτη να συνεργάζονται και να αποφασίζουν μαζί για τόσο σοβαρά θέματα;

Τα κράτη-μέλη της **Ευρωπαϊκής Ένωσης** συνεργάζονται με σκοπό την ειρήνη, τη σταθερότητα, την ασφάλεια, τη δημοκρατία, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη, την κοινωνική και οικονομική τους ανάπτυξη, καθώς και την υπεράσπιση των κοινών αξιών των Ευρωπαίων (σεβασμός των δικαιωμάτων όλων των ανθρώπων και του πολιτισμού, υγιές περιβάλλον, κ.ά.).

Τα κράτη-μέλη έχουν μεταβιβάσει ορισμένες εξουσίες τους (νομοθετικές, εκτελεστικές και δικαστικές) σε αντίστοιχα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ελάτε παιδιά να γνωρίσουμε τα βασικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα βασικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι πέντε: το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο Υπουργών, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

- ♦ Το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**: Αποτελείται από βουλευτές (Ευρωβουλευτές) που εκλέγονται από τους πολίτες των κρατών-μελών κάθε πέντε χρόνια. Το σημερινό Κοινοβούλιο αριθμεί 785 μέλη από τις 27 χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Περίπου το ένα τρίτο αυτών είναι γυναίκες. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υποστηρίζει τα συμφέροντα των Ευρωπαίων πολιτών στις συζητήσεις με τα άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

φωτ. 1.1
Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνεδριάζει.

- ♦ Το **Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης**: Είναι το κύριο όργανο που λαμβάνει αποφάσεις σε θέματα σχετικά με τους ευρωπαϊκούς νόμους, την πολιτική ασφάλειας, τις δαπάνες της Ένωσης και την οικονομική και εξωτερική πολιτική των κρατών-μελών. Στις συνεδριάσεις του παρευρίσκεται ένας υπουργός από κάθε κυβέρνηση κράτους-μέλους της Ένωσης. Αν,

για παράδειγμα, το Συμβούλιο πρόκειται να συζητήσει ζητήματα παιδείας, στη συνεδρίαση θα παρευρίσκεται ο Υπουργός Παιδείας κάθε χώρας της Ένωσης και το Συμβούλιο θα χαρακτηρίζεται «Συμβούλιο Παιδείας».

- ♦ Το **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο**: Αποτελείται από τους προέδρους και /ή πρωθυπουργούς των κρατών-μελών μαζί με τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνεδριάζει (**συνεδριάσεις «κορυφής»**) το ανώτερο τέσσερις φορές κάθε χρόνο για θέματα γενικής πολιτικής της Ένωσης.

φωτ. 1.2
Το Ευρωπαϊκό
Συμβούλιο συνεδριάζει.

- ♦ Η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Κομισιόν)**: Τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (επίτροποι) ορίζονται από τις Κυβερνήσεις των κρατών-μελών (ένας για κάθε κράτος-μέλος) για πέντε χρόνια. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκπροσωπεί και υποστηρίζει τα συμφέροντα του συνόλου της Ένωσης και προτείνει τους νόμους στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο Υπουργών.

φωτ. 1.3
Η Ευρωπαϊκή
Επιτροπή.

- ♦ Το **Ευρωπαϊκό Δικαστήριο**: Αποτελείται από ένα δικαστή από κάθε κράτος-μέλος. Σκοπός του δικαστηρίου είναι να εξασφαλίσει ότι η νομοθεσία της Ένωσης ερμηνεύεται και εφαρμόζεται με τον ίδιο τρόπο σε όλες τις χώρες της Ένωσης.

φωτ. 1.4
Το Ευρωπαϊκό
Δικαστήριο.

Εκτός από τα πέντε βασικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπάρχουν και άλλα **όργανα** που συμπληρώνουν και διευκολύνουν το έργο τους, όπως το Ελεγκτικό Συνέδριο και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Αντιστοιχίζω σύμφωνα με όσα έμαθα για τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ευρωπαϊκό Δικαστήριο

Υπερασπίζεται τα συμφέροντα των Ευρωπαίων πολιτών.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Προτείνει τους νόμους στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο Υπουργών.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Διασφαλίζει την ισότητα όλων των πολιτών απέναντι στο νόμο σε όλα τα κράτη-μέλη.

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ...

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως ένωση κρατών στηρίζεται στη συνεργασία των μελών της σε κοινά θέματα, όπως η ειρήνη, η οικονομική και κοινωνική ευημερία, η ασφάλεια, η δημοκρατία, η σταθερότητα, η δικαιοσύνη και η αλληλεγγύη. Τα βασικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Στην ελληνική μυθολογία η Ευρώπη ήταν μια όμορφη βασίλοπούλα που την έκλεψε ο Δίας και προς τιμή της πήρε το όνομά της ολόκληρος ο τότε γνωστός πολιτισμένος κόσμος.

Πώς να πήρε
το όνομά της
η Ευρώπη;

Με ποια διαδικασία
έγινε η Ελλάδα μέλος
της Ευρωπαϊκής
Ένωσης;

φωτ. 2.1
1981: Δεύτερη κατά
σειρά διεύρυνση της
Ευρωπαϊκής Κοινό-
τητας με την ένταξη
της Ελλάδας

- ♦ Η Ελλάδα μετά το έτος 1979, όταν πρωθυπουργός ήταν ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, υπογράφει στην Αθήνα τη συνθήκη προσχώρησής της στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (Ε.Ο.Κ.). Η Ελλάδα επισήμως την 1η Ιανουαρίου του 1981 γίνεται το δέκατο κράτος-μέλος της Ε.Ο.Κ.
- ♦ Τον Ιούλιο του 1983 αναλαμβάνει για πρώτη φορά την προεδρία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με πρωθυπουργό τον Ανδρέα Παπανδρέου, ενώ το Δεκέμβριο του ίδιου χρόνου πραγματοποιείται το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στην Αθήνα.
- ♦ Το 2001 η Ελλάδα γίνεται το 12ο μέλος της «Ευρωζώνης», την οποία αποτελούν χώρες που έχουν ως νόμισμα το ευρώ (ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα).
- ♦ Η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά στις λειτουργίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως πλήρες μέλος της. Ο ελληνικός λαός εκλέγει στις ευρωεκλογές τους ευρωβουλευτές του.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Χωριζόμαστε σε ομάδες. Κάθε ομάδα επιλέγει μια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποφασίζουμε τι θα θέλαμε να μάθουμε για τις χώρες που επιλέξαμε π.χ. στοιχεία του πολιτισμού της, την ιστορία της, τις παραδοσιακές γιορτές της, τα φαγητά της, την εκπαίδευση των συνομηλίκων μας κ.ά.

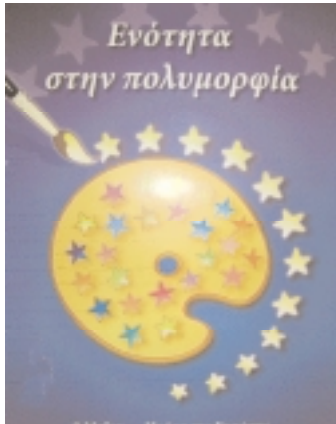
Στη συνέχεια συζητάμε:

- ❖ Γιατί επιλέξαμε στην ομάδα μας τη συγκεκριμένη χώρα;
- ❖ Ποιες πληροφορίες θα δίναμε εμείς για το συγκεκριμένο θέμα στα παιδιά της χώρας που επιλέξαμε αν ρωτούσαν για τη δική μας χώρα;

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ...

Η Ελλάδα κατέχει μια σημαντική θέση στην Ευρώπη ως πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συμμετέχει ενεργά, όπως και κάθε άλλο κράτος – μέλος της Ένωσης στα όργανα και στις δραστηριότητές της.

Σχέσεις μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

φωτ. 3.1, 2, 3 Ευρωπαϊκή Ένωση: Ενότητα στην πολυμορφία

Σχολιάζουμε τις αφίσες που έφερε στην τάξη ο Δικαιόπολις και συζητάμε για τη συνεργασία, την πολυμορφία και τη δημοκρατία στην Ευρώπη.

Αναζητούμε και ακούμε από το διαδίκτυο τον ύμνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι χώρες που αποτελούν την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ανεξάρτητα κράτη, συνενώνουν όμως τις δυνάμεις τους για να αποκτήσουν μεγαλύτερη ισχύ και παγκόσμια επιρροή.

Τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεργάζονται στον οικονομικό, τον κοινωνικό και τον πολιτιστικό τομέα.

Στον **οικονομικό** τομέα, όλα σχεδόν τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν το ίδιο νόμισμα, το **ευρώ**, που παριστάνεται με το ελληνικό γράμμα έψιλον με δύο παράλληλες γραμμές (€), οι οποίες συμβολίζουν τη σταθερότητα. Το ευρώ κυκλοφόρησε για πρώτη φορά την 1η Ιανουαρίου 2002.

Κάποια από τα νομίσματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση με χρήματα από τις **Τρόπεζες** και τα **Ταμεία** της ενισχύει τις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες, για να φτιάξουν αεροδρόμια, σιδηροδρομικές γραμμές και άλλα έργα υποδομής. Επίσης, επιδοτεί επιχειρήσεις και επαγγελματίες.

Στον **κοινωνικό** τομέα, η Ευρωπαϊκή Ένωση δραστηριοποιείται κυρίως σε θέματα σχετικά με την εκπαίδευση, την προστασία του περιβάλλοντος, την εργασία, την προστασία της υγείας των καταναλωτών, των ατόμων με ειδικές ανάγκες κτλ. Ενδεικτικά αναφέρουμε το πρόγραμμα **Comenius**, που στοχεύει στην επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών από τα διάφορα κράτη-μέλη, την ανταλλαγή απόψεων, την εκμάθηση γλωσσών κτλ.

Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος “ΣΩΚΡΑΤΗΣ - COMENIUS 1” το 2ο Δημοτικό Σχολείο Βρονιάδου (Ερειθιανής) φιλοξένησε, από τις 21 μέχρι 25 Μαΐου 2003, εκπαιδευτικούς από τα ευρωπαϊκά εταιρικά σχολεία C.P. "CAMPOAMENO" της Ισπανίας, Volksschule Ebersdorf της Γερμανίας και Harriers Ground Community Primary School της Αγγλίας, που είναι και το σχολείο -συντονιστής. Τα τέσσερα σχολεία επικοινωνούν μεταξύ τους και ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικές με έθιμα και εκδηλώσεις.

Πηγή: <http://www.chiosnews.com>

Με ποικίλες άλλες δραστηριότητες επιτυγχάνονται οι σκοποί της Ευρωπαϊκής Ένωσης για κοινωνική δικαιοσύνη, προστασία και ασφάλεια των πολιτών, προστασία του περιβάλλοντος.

Μία δραστηριότητα προστασίας των πολιτών είναι:

- ♦ το **Ευρωπαϊκό Κεντρικό Δίκτυο Καταναλωτών**: πληροφορεί και συμβουλεύει τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα δικαιώματά τους ως καταναλωτές.

Μία δραστηριότητα προστασίας του περιβάλλοντος είναι:

- ♦ το **Ετήσιο Περιβαλλοντικό Συνέδριο** και η **Πράσινη Εβδομάδα** (Green Week). Στο πλαίσιο της «Πράσινης Εβδομάδας» διενεργείται ετήσιος σχολικός διαγωνισμός (Ζωγραφική-Σχέδιο-Ψηφιακά Βίντεο) που ενθαρρύνει νέους από όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ενημερωθούν για περιβαλλοντικά θέματα και να εκφραστούν καλλιτεχνικά.

Στον πολιτιστικό τομέα επιδιώκεται η **πολιτιστική** συνεργασία των λαών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 2008 ορίστηκε ως «**Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου**», γι' αυτό έχουν οργανωθεί πολλές δραστηριότητες και προγράμματα. Επίσης, αξίζει να αναφέρουμε ότι τον Δεκέμβριο του 2006 εγκρίθηκε το πρόγραμμα «**Ευρώπη για τους Πολίτες**» για την περίοδο 2007-2013 με σκοπό την προώθηση της ενεργούς συμμετοχής του Ευρωπαίου πολίτη στα κοινά.

Για καλύτερη γνωριμία με τον πολιτισμό κάθε χώρας, μια μεγάλη πόλη ορίζεται κάθε χρόνο ως «**Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης**». Εκεί διοργανώνονται διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις, όπως εκθέσεις ζωγραφικής, αφιερώματα σε

Ευρωπαίους δημιουργούς, θεατρικές παραστάσεις κ.ά. Το έτος 2006 πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης ήταν η **Πάτρα**. Λόγω της μεγάλης ζήτησης από όλα τα κράτη-μέλη να αποκτήσουν τον τίτλο για τις δικές τους πόλεις, αποφασίστηκε να ορίζονται κάθε χρόνο δύο Πολιτιστικές Πρωτεύουσες της Ευρώπης. Για το έτος 2009 έχουν οριστεί οι πόλεις Βίλνιους (Λιθουανία) και Λιντς (Αυστρία).

- ❖ Αναζητούμε στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης <http://europa.eu.int> τις πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης από το 2000 ως σήμερα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Ο διευθυντής του σχολείου μάς ανακοίνωσε μια επιστολή που μας ενημέρωνε για το ευρωπαϊκό πρόγραμμα «e-Twinning». Πρόκειται για ένα πρόγραμμα σύμφωνα με το οποίο σχολεία από διαφορετικές χώρες επικοινωνούν μεταξύ τους με τη βοήθεια των υπολογιστών. Οι μαθητές χρησιμοποιώντας τον ηλεκτρονικό υπολογιστή σχεδιάζουν εργασίες (Project) σχετικά με το Περιβάλλον, την Πληροφορική, τις Φυσικές επιστήμες κ.ά. Το 2ο Δημοτικό Σχολείο Ιωαννίνων (Καπλάνειο), είναι ένα από τα ελληνικά σχολεία που συμμετείχε το 2006-2007 στο πρόγραμμα αυτό.

- ❖ Ανοίγω την ιστοσελίδα <http://www.etwinning.gr> (συνεργασίες σχολείων στην Ευρώπη) και μαθαίνω περισσότερα για τις συνεργασίες των σχολείων στην Ευρώπη.

ΜΕ ΛΙΤΑ ΛΟΓΙΑ...

*Τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης **συμμετέχουν** σε πολλές κοινές δραστηριότητες και **συνεργάζονται** σε διάφορους τομείς (οικονομικό, κοινωνικό, πολιτιστικό), με σκοπό να πετύχουν την ανάπτυξη, την πρόοδο και την ειρηνική τους συμβίωση.*

Ανακεφαλαίωση

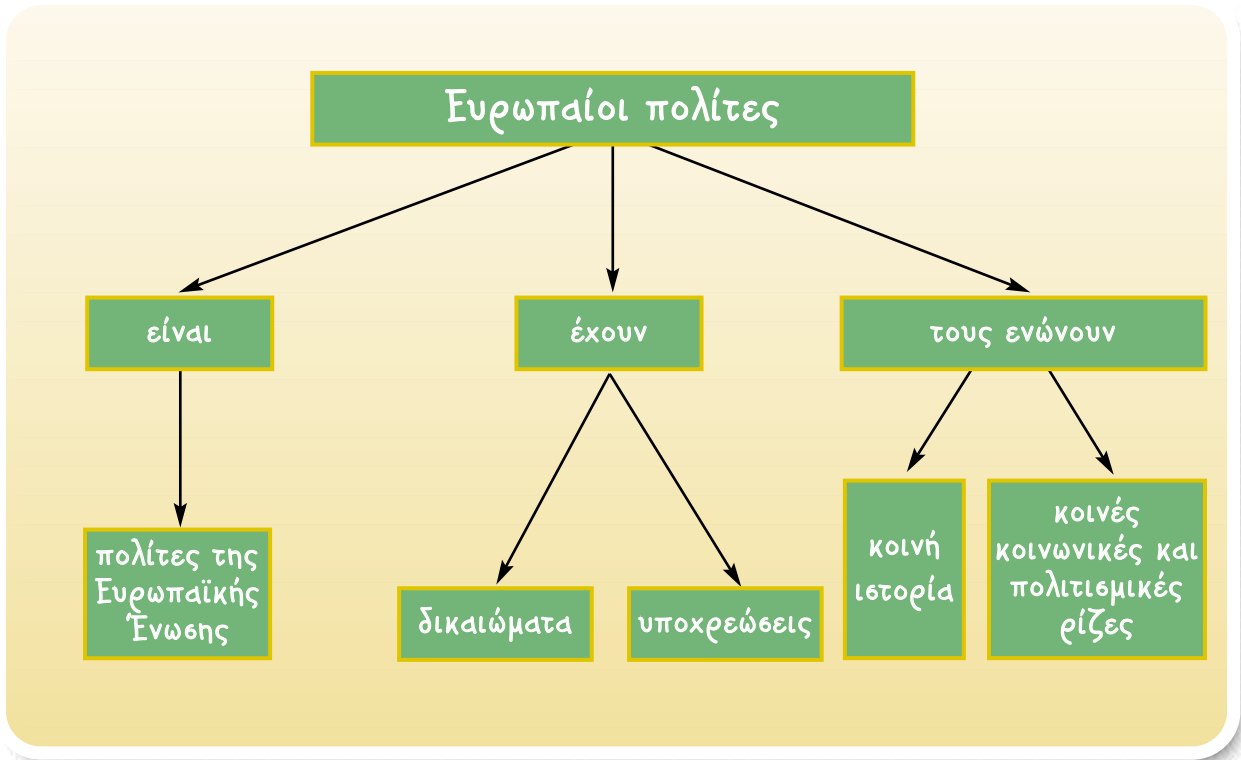
Η **Ευρωπαϊκή Ένωση** είναι μια ένωση ευρωπαϊκών κρατών που έχουν δεσμευτεί να **συνεργάζονται** σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος όπως η ειρήνη, η ασφάλεια, η δημοκρατία, η οικονομική και κοινωνική ευημερία, η κοινωνική δικαιοσύνη και η αλληλεγγύη. Όλο και περισσότερα κράτη επιθυμούν να γίνουν μέλη της.

Τα βασικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο Υπουργών, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Τα περισσότερα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν το ίδιο νόμισμα, το ευρώ, επιδιώκουν μια ενιαία ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική και συνεργάζονται στον πολιτιστικό τομέα.

Η Ελλάδα, ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το **1981**, συμμετέχει ενεργά με τους δικούς της αντιπροσώπους στις οικονομικές, πολιτικές, κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ενότητα Β΄ Οι Ευρωπαίοι πολίτες

Λαοί και πολιτισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πατρίδα πολλών διαφορετικών λαών και πολιτισμών!

Ναι, αλλά τους Ευρωπαίους πολίτες τους συνδέουν και κοινά στοιχεία....

Οι λαοί έχουν στοιχεία που τους διαφοροποιούν μεταξύ τους αλλά και στοιχεία που τους ενώνουν. Στοιχεία διαφορετικά μπορεί να είναι η γλώσσα, οι παραδόσεις, τα ήθη και τα έθιμά τους. Στοιχεία κοινά μεταξύ των λαών μπορεί να είναι κοινές αξίες όπως η δημοκρατία, η ελευθερία, η κοινωνική δικαιοσύνη, ο σεβασμός στην ετερότητα. Αυτές οι κοινές αξίες ενώνουν τους λαούς των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι **λαοί της Ευρώπης** έχουν κοινές πολιτισμικές και ιστορικές ρίζες.

Παιδιά, στο Ανδολόγιο βρήκα το κείμενο «Η ευρωπαϊκή οικογένεια» που μας βοηθάει να καταλάβουμε περισσότερα για τη μεγάλη οικογένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης!

Η ευρωπαϊκή οικογένεια

«Για να καταλάβουμε γιατί οι Ευρωπαίοι είναι τόσο διαφορετικοί, αλλά αποτελούν παρόλα αυτά μια κοινότητα, μπορούμε να σκεφτούμε μια οικογένεια. Υπάρχει κάτι κοινό μεταξύ των μελών μιας οικογένειας, αλλά ο καθένας έχει την προσωπικότητά του, διαφορετική φυσιογνωμία, κυρίως έναν χαρακτήρα, μια διαφορετική συμπεριφορά».

Ζακ Λε Γκοφ

Οι λαοί της Ευρώπης, λοιπόν, χρειάζεται να επικοινωνούν μεταξύ τους. Σε ποια γλώσσα όμως συνεννοούνται οι Ευρωπαίοι πολίτες;

Χαρακτηριστικό στοιχείο του πολιτισμού ενός λαού είναι η γλώσσα του. Η Ευρωπαϊκή Ένωση περιλαμβάνει μέχρι σήμερα 27 κράτη-μέλη και έχει ορίσει 23 επίσημες γλώσσες.

Οι επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν επιλεγεί από τις εθνικές κυβερνήσεις, αφού κάθε κράτος με την ένταξή του ορίζει τη γλώσσα που επιθυμεί να δηλωθεί ως επίσημη γλώσσα της χώρας του ως κράτους-μέλους.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζει ιδιαίτερα τη διδασκαλία γλωσσών στα παιδιά, για να συνειδητοποιήσουν περισσότερο ότι ανήκουν στην ευρωπαϊκή οικογένεια και να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται στην πολυγλωσσική Ευρώπη.

Ας μάθουμε να λέμε
«καλημέρα» σε κάποιες από τις
γλώσσες των χωρών που ανήκουν
στην Ευρωπαϊκή Ένωση:

Αγγλικά	Good morning	Μαλτέζικα	<i>L-Ghodwa t-Tajba</i>
Γαλλικά	Bonjour	Ολλανδικά	<i>Goedemorgen</i>
Γερμανικά	<i>Guten Morgen</i>	Ουγγρικά	<i>Jó reggelt</i>
Δανικά	<i>God morgen</i>	Πολωνικά	<i>Dzień dobry</i>
Ελληνικά	<i>Καλημέρα</i>	Πορτογαλικά	<i>Bom dia</i>
Εσθονικά	<i>Tere hommikust</i>	Σλοβακικά	<i>Dobré ráno</i>
Ισπανικά	<i>Buenos días</i>	Σλοβενικά	<i>Dobro jutro</i>
Ιταλικά	<i>Buongiorno</i>	Τσεχικά	<i>Dobre rano</i>
Λεττονικά	<i>Labrīt</i>	Σουηδικά	<i>God morgon</i>
Λιθουανικά	<i>Labas Rytas</i>	Φινλανδικά	<i>Hyvää huomenta</i>

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Γράφουμε ένα δικό μας παραμύθι, στο οποίο συμμετέχουν διάφοροι ήρωες που γνωρίζουμε π.χ. ο Μπόλεκ και ο Λόλεκ (Πολωνία), η Χάιντυ (Αυστρία), ο Αστερίξ και ο Οβελίξ (Γαλλία), τα Στρομφάκια (Βέλγιο) κ.ά. (**παραμυθοσαλάτα**). Στη συνέχεια, δίνουμε τίτλο στην ιστορία μας (παραδείγματα: «Ο Καραγκιόζης στις Βρυξέλλες», «Τα Στρομφάκια επισκέπτονται την Ακρόπολη», «Η Χάιντυ στη γιορτή του σχολείου μας» κτλ).

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ...

Οι Ευρωπαίοι πολίτες ανήκουν σε πολλές διαφορετικές χώρες. Υπάρχουν στοιχεία πολιτισμού που τους ενώνουν, όπως είναι η κοινή ιστορία και οι κοινές αξίες, καθώς και άλλα στοιχεία που τους διαφοροποιούν, όπως είναι οι διαφορετικές γλώσσες που μιλούν.

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των Ευρωπαίων πολιτών

Ως πολίτες της Ευρώπης έχουμε πολλά δικαιώματα αλλά και υποχρεώσεις.

Όπως συμβαίνει σε κάθε κράτος, έτσι και στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι **πολίτες** έχουν **δικαιώματα** και **υποχρεώσεις**. Έχουν δικαίωμα να ταξιδεύουν ελεύθερα σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να σπουδάζουν, να εργάζονται και να διαμένουν σε οποιαδήποτε χώρα μέλος επιθυμούν, να έχουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε όποια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρρωστήσουν ή πάθουν ατύχημα κ.ά.

Επίσης, μπορούν να συμμετέχουν στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και να εκλέγουν τους ευρωβουλευτές ή να εκλέγονται ευρωβουλευτές οι ίδιοι.

Τα δικαιώματα των Ευρωπαίων πολιτών περιέχονται στον «**Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης**» που εγκρίθηκε επίσημα τον Δεκέμβριο του 2000 κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας στη Γαλλία. Στη Συνέλευση που έφτιαξε το σχέδιο του Χάρτη συμμετείχαν αντιπρόσωποι των ευρωπαϊκών οργάνων και των κυβερνήσεων των κρατών μελών. Ο Χάρτης αποτελεί μια σημαντική πρόοδο για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ένωση.

Ο «**Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων**» περιέχει 54 άρθρα, τα οποία ορίζουν τα πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πιο αναλυτικά, κατοχυρώνει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή, στην ακεραιότητα του ατόμου, την ελευθερία της έκφρασης και της συνείδησης. Προωθεί επίσης την ισότητα ανδρών και γυναικών, το δικαίωμα στην περιβαλλοντική προστασία κ.ά.

Για να απολαμβάνουν, όμως, τα δικαιώματα αυτά οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν και **υποχρεώσεις**. Τέτοιες υποχρεώσεις, για παράδειγμα, είναι ο σεβασμός του πολιτισμού, της γλώσσας, της ιστορίας και των παραδόσεων κάθε λαού οποιασδήποτε χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η τήρηση των νόμων και των ιδιαίτερων κανόνων που ισχύουν σε κάθε κράτος κτλ.

Ας διαβάσουμε και ας εχολιάσουμε μερικά από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουμε ως Ευρωπαίοι πολίτες:

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Έχω δικαίωμα να σπουδάσω σε κάποιο πανεπιστήμιο κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έχω δικαίωμα να κυκλοφορώ ελεύθερα στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να μείνω σε κάποια από αυτά για τρεις ολόκληρους μήνες, χωρίς να απαιτούνται διατυπώσεις.

Έχω δικαίωμα ίσης μεταχείρισης με τους γηγενείς εργαζομένους, αν αποφασίσω να εργαστώ σε κάποιο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Έχω την υποχρέωση, όταν σπουδάζω σε μια χώρα, να έχω ασφάλεια ασθενείας.

Έχω υποχρέωση να διαθέτω έγκυρο δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο, για να εισέλθω σε ένα κράτος-μέλος.

Έχω υποχρέωση να χρησιμοποιώ τη ζώνη ασφαλείας σε όλα τα οχήματα, ακόμα και τα τουριστικά πούλμαν ή τα μικρά λεωφορεία.

Διαβάζω ορισμένους κανόνες που ισχύουν σε κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- ♦ Στην Αγγλία, την Ιρλανδία, την Κύπρο και τη Μάλτα οδηγούμε στην αριστερή πλευρά του δρόμου.
- ♦ Τα κατοικίδια ζώα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με διαβατήριο, στο οποίο να καταγράφεται ο πλήρης εμβολιασμός τους.
- ♦ Η χρήση κινητού τηλεφώνου κατά την οδήγηση αυξάνει υπέρμετρα τον κίνδυνο πρόκλησης θανατηφόρων ατυχημάτων και γι' αυτό απαγορεύεται ρητά σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Η Ιωάννα και η Νατάσσα θα ταξιδέψουν με τους γονείς τους στη Γερμανία. Ας δούμε μαζί ποιες διευκολύνσεις έχουν και τι δεν επιτρέπεται να κάνουν.

1. Χρειάζονται μόνο έγκυρο δελτίο ταυτότητας ή διαβατήριο.

2. Δεν επιτρέπεται να πάρουν τον σκύλο μαζί τους αν δεν έχει διαβατήριο, που να γράφει ότι έχει εμβολιαστεί πλήρως.

3. Αν αρρωστήσει κάποιος κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, μπορεί να έχει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη δωρεάν ή με μειωμένο κόστος με την Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθενείας.

4. Χρησιμοποιούν το ευρώ για τις συναλλαγές τους.

❖ Αναζητούμε κι εμείς ανάλογους κανόνες.

1. .....

.....

2. .....

.....

3. .....

.....

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ...

Οι Ευρωπαίοι πολίτες έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις που τους διασφαλίζουν την ειρηνική συνύπαρξη και συνεργασία. Οφείλουν να γνωρίζουν και να τηρούν τις υποχρεώσεις τους, καθώς και να απολαμβάνουν και να διεκδικούν τα δικαιώματά τους.

Ανακεφαλαίωση

Οι Ευρωπαίοι, παρά τις διαφορές (γλώσσα, ήδη και έθιμα, παραδόσεις) που μπορεί να έχουν, είναι ενωμένοι κι εργάζονται από κοινού για την ειρήνη και την ευημερία. Ανήκουν σε μια μεγάλη οικογένεια και μοιράζονται την Ευρώπη και τον ευρωπαϊκό πολιτισμό εδώ και πολλά χρόνια.

Στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζονται δικαιώματα και διευκολύνσεις, όπως να ταξιδεύουν ελεύθερα, να σπουδάζουν και να διαμένουν σε όποια χώρα μέλος επιθυμούν, να εργάζονται με ίσους όρους σε οποιαδήποτε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.ά. Ταυτόχρονα όμως έχουν και υποχρεώσεις, όπως να συμμορφώνονται με τους κανόνες, να τηρούν τους νόμους της χώρας στην οποία ζουν και να βέβονται τον πολιτισμό της.